

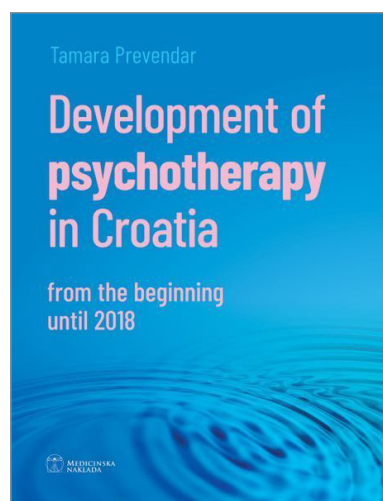
Tamara Prevendar

Development of Psychotherapy in Croatia from the Beginning until 2018

Medicinska naklada, 2021. 271 str., format: B5, meki uvez.

Knjigu pod naslovom *Development of psychotherapy in Croatia: from the beginning until 2018* napisala je dr. sc. Tamara Prevendar, psiholog i psihoterapeut. Tijekom višegodišnjeg terapijskog i istraživačkog rada autorica je prikupljala informacije i znanja o različitim psihoterapijskim pristupima i njihovom razvoju u našoj zemlji, pri tome pristupajući ovoj temi na istraživački način. Kako navodi na početku knjige, poticaj za sustavnu analizu prikupljenih podataka i pisanje o ovoj temi, te na kraju objavljivanje jednog ovako sveobuhvatnog rukopisa, autorica je dobila za vrijeme svog doktorskog studija na Sveučilištu Sigmund Freud u Beču. Tako je 2012. godine započeo sustavni istraživački rad na ovoj temi, koji je rezultirao jednim zaista sveobuhvatnim pregledom razvoja psihoterapija u Hrvatskoj kakav do sada nismo imali. I premda knjige poput ove, u kojima se navode povijesne činjenice, datumi, imena, citati i sl., mogu djelovati vrlo suhoparno i biti zamorne za čitanje, ova knjiga definitivno nije takva. Vrlo je čitljiva i lako se u njoj snaći jer je izvrsno strukturirana, sadržaj je organiziran na logičan način, u vrlo preglednim poglavljima i potpoglavljima.

Knjiga sadržajno pokriva detaljan pregled razvoja psihoterapije u Hrvatskoj od 1971. do 2018. godine, premda se u uvodnom dijelu

ukratko opisuje i razdoblje prije i poslije Drugog svjetskog rata. Navedeni sadržaji obrade ni su kroz 11 poglavlja. U prvom poglavlju autorica nas uvodi u temu psihoterapije kao profesije s posebnim osvrtom na položaj psihoterapije u Hrvatskoj. Odmah na početku najavljuje cilj istraživanja i temeljni okvir ove knjige: zabilježiti glavne događaje i prijelomne trenutke u razvoju psihoterapije, najutjecajnije osobe, organizaciju edukacija i treninga iz različitih psihoterapijskih škola i dr. Sve to autorica stavlja u širi povijesni i geografski kontekst drugih relevantnih događaja u Hrvatskoj u vrijeme kojim se u poglavlju bavi. Jasniji uvid u cilj i svrhu ove knjige čitatelj će zasigurno naći na kraju ovog poglavlja, gdje su navedena glavna istraživačka pitanja na koje je autorica odgovorila u knjizi. Drugo poglavlje daje nam informacije o metodi prikupljanja podataka i njihovoj analizi. Naime, kao što je rečeno u uvodnom dijelu ovog prikaza, knjiga je nastala na temelju rukopisa doktorske disertacije obranjene na Sveučilištu u Beču. U tu svrhu autorica je koristila nacrt kvalitativnog istraživanja, metodu dubinskog intervjua

te brojne relevantne izvore podataka koji su joj omogućili stvaranje kronološkog pregleda razvoja psihoterapije: od knjiga, radova u časopisima, priručnika, monografija i biografija, pa do zapisa (i fotografija) iz državnih i privatnih arhiva, novinskih članaka, službenih dokumenata i dr. Nevjerojatan trud je uložen u ovaj posao i zadivljujuća je sposobnost autorice da toliku količinu prikupljenih materijala tako dobro sistematizira i obradi na zanimljiv način. No, ono što čini ovu knjigu posebnom, zanimljivijom i osobito privlačnom za čitanje su bilješke iz osobne komunikacije sa stručnjacima koji su pridonijeli stvaranju psihoterapije u Hrvatskoj. Autorica je snimila i transkribirala 50 dubinskih, nestrukturiranih i polustrukturiranih intervjua sa psihoterapeutima. Upravo su ti citati učinili tekst živim, zanimljivim i osobnim.

Poglavlja koja slijede kronološki opisuju razvoj psihoterapije u Hrvatskoj: prije i nakon Drugog svjetskog rata, te zatim u razdobljima od desetak godina: od 1971. do 1981. godine, od 1981. do 1991. godine, od 1991. do 1997., od 1997. do 2004. te od 2004. godine nadalje. U navedenim poglavljima slijedi se ista organizacija i struktura sadržaja, što pridonosi njegovoj preglednosti i lakoći snalaženja u tekstu. Navode se relevantne povijesne činjenice, imena osoba i crtice iz njihovih biografija, organizacije i institucije za sve psihoterapijske škole u navedenom razdoblju. Premda je autorica geštalt psihoterapeut, u svom stručnom pristupu i opisu prikupljenih podataka pokazala je zavidnu istraživačku zrelost, nepristranost i objektivnost. U knjizi

su zastupljene sve psihoterapijske škole, pravci i pristupi – grupna analiza, psihoanaliza i psihoanalitička psihoterapija, psihodrama, balintove grupe, obiteljska terapija, geštalt terapija, transakcijska analiza, kibernetika, bihevioralna i kognitivno-bihevioralna terapija, realitetna terapija itd. Pri tome se ne izostavljaju osvrta na neka ne tako ugodna pitanja, neslaganja, otpore i neprihvatanja koja su pratila razvoj psihoterapije u cijelom svijetu, pa tako i kod nas. Neka od tih pitanja i danas su još otvorena, neke predrasude i neznanja još uvijek stoje na putu razvoja psihoterapije kao profesije. O tome autorica progovara u posljednjem, jedanaestom poglavlju, dajući sugestije i smjernice za buduća istraživanja i promišljanja na ovom području.

Sadržaji na posljednjih pedesetak stranica knjige bit će osobito dragocjeni onima koje dodatno zanima ovo područje. Autorica je napravila pregled povijesti psihoterapije u pojedinim dijelovima Hrvatske, te popise institucija, udruga i organizacija, psihoterapijskih kongresa i konferencija, relevantne literature i drugih izvora.

Ukratko, knjiga autorice Tamare Prevedar pisana je pristupačnim i jednostavnim stilom, sadržajno je raznolika, ali jasna i izvrsno strukturirana. Radi se o knjizi koja će zasigurno naći brojne čitatelje, kako među psihoterapeutima, tako i srodnim stručnjacima i studentima koje zanima ovo područje. Budući da posljednjih godina raste svijest o važnosti psihoterapije u svakodnevnom životu, možemo očekivati da će ova knjiga zasigurno imati jako široku čitalačku publiku.

Anita Vulić-Prtorić